

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Агробіотехнологічний факультет

Спеціальність: 201 «Агрономія»

Допускається до захисту
Зав. кафедри технологій у
рослинництві та захисту рослин,
доцент _____ Панченко Т.В.
29 жовтня 2024 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ СОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ В ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Рівень вищої освіти: другий (освітній рівень)

Кваліфікація: «Магістр з агрономії»

Виконав: Росохай Андрій Олександрович _____

Керівник: доцент Правдива Л.А. _____

Рецензент: доцент Павліченко А.А. _____

Біла Церква – 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Білоцерківський національний аграрний університет

Агробіотехнологічний факультет
Спеціальність: 201 «Агрономія»

Затверджую
Гарант ОП «Агрономія»
професор _____ Грабовський М.Б.
29 жовтня 2024 р.

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу здобувачу
Росохаю Андрію Олександровичу

Тема: «Формування урожайності сої залежно від елементів технології вирощування в Лісостепу України»

Затверджено наказом ректора № 48/С від 07.02.2024 р.

Термін здачі студентом готової кваліфікаційної роботи в деканат: до 04.11.2024 р.

Перелік питань, що розробляються в роботі. Вихідні дані отримані в результаті дворічних досліджень в умовах Білоцерківської дослідно-селекційної станції. У відповідності до сформульованої мети роботи і перерахованих для виконання завдань необхідно було розробити схему досліду, вибрати відповідні методи і методику досліджень, проаналізувати літературні джерела з вибраного напрямку досліджень, провести фенологічні спостереження, обліки, обрахунки, аналіз отриманих даних в узгодженні з агротехнічними заходами, сформулювати і проаналізувати табличні дані, на цій основі зробити висновки, дати рекомендації виробництву, скласти список літератури, яка використана для аналізу стану вивченості досліджуваної проблеми, обрахувати достовірність приростів урожайності за допомогою прийнятих методик.

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Дата виконання етапу	Відмітка про виконання
Огляд літератури	до 06.09.2024	виконано
Методична частина	до 17.09.2024	виконано
Дослідницька частина	до 23.10.2024	виконано
Оформлення роботи	до 31.10.2024	виконано
Перевірка на плагіат	до 25.10.2024	виконано
Подання на рецензування	до 31.10.2024	виконано
Попередній розгляд на кафедрі	28.10.2024	виконано

Керівник кваліфікаційної роботи _____ доцент Правдива Л.А.

Здобувач _____

Росохай А.О.

Дата отримання завдання «03» вересня 2023 р.

РЕФЕРАТ

Росохай А.О. «Формування урожайності сої залежно від елементів технології вирощування в Лісостепу України»

Досліджено теоретичне обґрунтування і узагальнено експериментальні та лабораторні дані щодо розроблення адаптивних сортових технологій вирощування сої. В основу технологій закладено вивчення такого чинника як сортові особливості, строки сівби та глибина загортання насіння.

Використано теоретичні (теорії, гіпотези) та емпіричні (експерименти, наукові дослідження, спостереження, вимірювання тощо) наукові методи досліджень.

Визначено вплив елементів технології вирощування сої на ріст, розвиток та продуктивність рослин. Встановлено найбільш оптимальну глибину загортання насіння, строки сівби та вивчено сортові особливості.

Зроблено висновок, що найкращі результати продуктивності сої та економічна ефективність вирощування спостерігається за оптимального варіанту сівби насіння.

Одержані результати можуть бути використані у виробництві будь яких господарств чи підприємств, що знаходяться у зоні Лісостепу України.

Кваліфікаційна робота магістра містить 59 сторінки, 15 таблиць, 8 рисунків, список використаних джерел із 33 найменування.

Ключові слова: соя, сортові особливості, продуктивність, економічна ефективність.

ABSTRACT

РЕФЕРАТ

Rosokhai A.O. "Formation of soybean productivity depending on the elements of cultivation technology in the Forest Steppe of Ukraine"

The theoretical rationale was studied and experimental and laboratory data on the development of adaptive varietal technologies for soybean cultivation were summarized. The basis of technologies is the study of such factors as varietal characteristics, sowing dates and the depth of seed wrapping.

Theoretical (theories, hypotheses) and empirical (experiments, scientific studies, observations, measurements, etc.) scientific research methods are used.

The influence of the elements of soybean cultivation technology on the growth, development and productivity of plants was determined. The most optimal seed wrapping depth, sowing dates and varietal features were studied.

It was concluded that the best results of soybean productivity and economic efficiency of cultivation are observed under the optimal variant of seed sowing.

The obtained results can be used in the production of any farms or enterprises located in the forest-steppe zone of Ukraine.

The master's qualification work contains 59 pages, 15 tables, 8 figures, a list of used sources with 33 titles.

Key words: soybean, varietal features, productivity, economic efficiency.

ЗМІСТ

ВСТУП	Ст. 4
РОЗДІЛ 1 ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ СОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКІВ СІВБИ І ГЛИБИНИ ЗАГОРТАННЯ НАСІННЯ	6
РОЗДІЛ 2 МЕТА, ЗАВДАННЯ, УМОВИ ТА МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ	15
2.1. Мета та завдання дослідження	15
2.2. Агрохімічна характеристика ґрунту дослідних ділянок	16
2.3. Погодні умови в роки досліджень	16
2.4. Схема досліду та методика проведення досліджень	19
2.5.Об’єкт досліджень та особливості технології вирощування сої на дослідних ділянках	21
РОЗДІЛ 3 РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ	24
3.1. Ріст і розвиток рослин сої залежно від строків сівби і глибини загортання насіння	24
3.2. Біометричні показники сої сорту Сузір’я залежно від строків сівби і глибини загортання насіння	27
3.3. Фотосинтетична діяльність посівів рослин сої	29
3.4. Симбіотична продуктивність сої сорту Сузір’я залежно від досліджуваних елементів технології вирощування	37
3.5. Елементи структури врожаю сої залежно від сортових особливостей і строків сівби.	5
3.6. Урожайність зерна сої залежно від сортових особливостей і строків сівби.	5
3.7. Якість насіння сої залежно від сортових особливостей і строків сівби.	5
3.8. Економічна ефективність вирощування сої	5
ВИСНОВКИ	50
РЕКОМЕНДАЦІЇ ВИРОБНИЦТВУ	5
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	5
ДОДАТКИ	59

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Weaver D.B. Growth habit, planting and rowspacing effects on late planted soybean / D.B. Weaver, R.S. Akridge, C.A. Tomas // Crop Sc, 1991. – V.31. – N 3. – P. – 805-810/
2. Бабич А.О. Обґрунтування впливу строків сівби і глибини загортання насіння на продуктивність сої в Лісостепу України // А.О. Бабич, Н.М. Петриченко / Матер. міжнар. конф. «Україна в світових земельних, продовольчих і кормових ресурсах і економічних відносинах. – Вінниця. – 1995. – С. 346.
3. Бабич А.О. Особливості підготовки ґрунту і строки сівби сої / А. Бабич, С. Колесник // Пропозиція. – 2001. № 4. – С. 44-45.
4. Бабич А.О. Соя для здоров'я і життя на планеті Земля : [монографія] / А. О. Бабич. – К. : Аграр. наука, 1998. – 271 с. (633.85 Б12)
5. Левандовський І. Агротехніка вирощування сої на зрошенні // Пропозиція. – 2000. - № 6. – С. 42 – 43.
6. Steven R. Agricultural Research impact in soybean. – Iowa agricultural experiment station special report, 1975, N 77. – P. 7 – 58.
7. Бабич А. О., Колісник С. І. Вивчення і розробка способів формування врожаю насіння сої в Лісостепу України //Матеріали Першої Всеукраїнської (міжнародної) конференції по проблемі "Корми і кормовий білок". -Вінниця. - 1994. - Симпозіум III.- С. 191-192.
8. Бабич А.О. Проблема білка і виробництво зернобобових на корм. Урожай. К.: 1993 – 152 с.
9. Петриченко В.Ф., Бабич А.О., Колісник С.І., Петриченко Н.М., Венедіктов О.М. та інші. Наукові основи сучасних технологій вирощування високобілкових культур //Вісник аграрної науки. – 2003. - № 10. – С. 15 – 19.
10. Полішко М.П., Бурова М.А. Урожайність сої залежно від строків сівби, норми висіву та глибини загортання насіння // Степове землеробство. – 1991. – Вип. 25. – С. 63 – 67.

11. Бабич А. О. Сучасне виробництво і використання сої. К.: Урожай, 1993. - 429 с.
12. Бабич А.О. Розробка методологічних аспектів вивчення конкурентних взаємовідносин в агробіоценозах зернобобових культур / А.О.Бабич, В.Ф. Петриченко // Міжвідомчий науковий збірник: Проблеми агропромислового комплексу. – Чернівці, 1994. – С. 9-17.
13. Kolarik I., Marek V. Ke kvalite Semen Soji – Studium vlivu pruku agrotehniky na vynos a Kvalitu semen //Rostlinna Vyroba, 1981. 27, N 12 P. – 1243 – 1253.
14. Scott W.O. and Alrich L.R. Modern Soybean production. Second edition. 1983. – 210 p.
15. Clapp J, Sallivan G. Influence of within – row Spacing on yiell and lodqing of soy beans. Agron., abstr, 1, 1973.
16. Cooper R. Solid seeding to maximize Soybean yield. Soybean : Dg, 37, 1974
17. Evans Z.T., Dunstone R.Z. – some physiological aspects of evolution in wheat.- «A ustral J. Blol. sci», 1970, 23 – p.725-741.
18. Михайленко Л.П. Формування продукційного процесу зернобобових культур під впливом погодних і технологічних факторів в північній частині Степу. Автореферат канд. дис., Дніпропетровськ. 2005 – 23 с.
19. Січкач В.І. Соя у продовольчому балансі України //Вісник аграрної науки. –1999. – №4 – С. 22-26.
20. Бабич А.О., Ткачук В.М. Грабовський О.О., Новохацький М.Л. Сортова тех-нологія вирощування – шлях до реалізації потенційної можливості сої // Пропозиція. – 2000. - № 10. – С. 41 – 42.
21. Інтернет-ресурс: <https://www.agronom.co.ua/posiv-so%D1%97-umovi-norma-visivu-optimalna-gustota/>
22. Методика державного сортовипробування сільськогосподарських культур. К.: Алефа, 2000. 100 с.

23. Основи наукових досліджень в агрономії: [підручник] / В.О. Єщенко, П.Г. Копитко, В.П. Опришко, П.В. Костогриз: за ред. В.О. Єщенка. – К: Дія. – 2005. – 288 с.

24. Зінченко О.І., Білоножко М.А., Салатенко Б.М. Рослинництво. – Київ: Вища школа, 2001. – 458 с.

25. Лихочвор В.В. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур. – К, 2004. – С. 52 – 53, 55 - 56.

26. Панасюк О.Я. Кормова цінність і продуктивність сої залежно від факторів інтенсифікації в умовах правобережного Лісостепу України. Автореферат канд. дис., Вінниця, 2003 - 20с.

27. Каталог сортів рослин, придатних для поширення в Україні у 2003 році / Київ: Український інститут ЕСР, 2003. – 356 с.

28. Методичний посібник «Сорти сої Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва УААН та технологія вирощування. Харків, 2002. – 126 с.

29. Колісник С.І. Формування продуктивності сої залежно від способів сівби. Густоти рослин і добрив в умовах центрального Лісостепу України: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с. – г. наук: спец. 06.01.09. «Рослинництво» / С.І. Колісник. – Кам'янець-Подільський, 1996. – 18 с.

30. Блащук М.І. Продуктивність сортів сої залежно від технологічних прийомів вирощування в умовах правобережного Лісостепу України. Автореферат канд. дис. Вінниця – 2007 – 19 с.

31. Слободян С.М., Трихіна Н.М. Формування врожайності зерна сої залежно від норм висіву та способів догляду за посівами в умовах енергозбереження // Збірник наукових праць Подільської державної аграрної технічної академії. - Кам'янець-Подільський, 2003. – Вип. 11. – С. 16 – 17.

32. Бабич А.О., Петриченко В.Ф., Кулик М.Ф. та інші. Технології вирощування і використання сої для вирішення проблеми кормового білка в Україні (Методичні рекомендації). – К.: Укрінформагропром, 1991. – 36 с.

33. Сологуб О.М. Продуктивність сої залежно від рівня інтенсифікації технології вирощування в правобережному Лісостепу України. Автореферат кандидатської дисертації. К.: 2003 – 20 с.